3.1 Aká časť kinetickej energie ΔE_k sa "stratila" pri centrálnej zrážke dvoch gúľ s hmotnosťami m_1 a m_2 , ktorých rýchlosti pred zrážkou boli v_1 a v_2 a po zrážke boli rovnaké?

Pred

Po

$$m_1 v_1 + 0 = (m_1 + m_2)v$$

$$v = \frac{m_1 v_1}{(m_1 + m_2)}$$

$$E_{K_1} = \frac{1}{2}m_1v_1^2 + \frac{1}{2}J_1\omega_1^2$$

$$\omega_1 = \frac{v_1}{R}$$

$$J_1 = \frac{2}{5} m_1 R^2 \left(g u \right)' a$$

$$E_{K_1} = \frac{1}{2}m_1v_1^2 + \frac{1}{2}\frac{2}{5}m_1R^2 \frac{v_1^2}{R^2} = \frac{7}{10}m_1v_1^2$$

$$E_{K_2} = \frac{7}{10}(m_1 + m_2)v^2 = \frac{7}{10}(m_1 + m_2)\frac{m_1^2 v_1^2}{(m_1 + m_2)^2} = \frac{7}{10}\frac{m_1^2 v_1^2}{(m_1 + m_2)}$$

$$\Delta E_K = E_{K_1} - E_{K_2} = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 - \frac{7}{10} \frac{m_1^2 v_1^2}{(m_1 + m_2)} = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(1 - \frac{m_1}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2 - m_1}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2 - m_1}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2 - m_1}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2 - m_1}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2 - m_1}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2 - m_1}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2 - m_1}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2 - m_1}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2 - m_1}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2 - m_1}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2 - m_1}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2 - m_1}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2 - m_1}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2 - m_1}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2 - m_1}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2 - m_1}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2 - m_1}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2 - m_1}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2 - m_1}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2 - m_1}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2 - m_1}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2 - m_1}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2 - m_1}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2 - m_1}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2 - m_1}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2 - m_1}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^2 \left(\frac{m_1 + m_2}{m_1 + m_2} \right) = \frac{7}{10} m_1 v_1^$$

$$\frac{\Delta E_K}{E_{K_1}} = \frac{\frac{7 \ m_1 v_1^2 m_2}{10 \ m_1 + m_2}}{\frac{7}{10} m_1 v_1^2} = \frac{m_1 m_2 v_1^2}{(m_1 + m_2) m_1 v_1^2} = \frac{m_2}{m_1 + m_2}$$

3.4 Loďka s dĺžkou $\frac{d}{d}$ a hmotnosťou $\frac{d}{d}$ stojí na pokojnej hladine vody. Človek s hmotnosťou $\frac{d}{d}$ prejde z jedného jej konca na druhý. O akú vzdialenosť $\frac{d}{d}$ sa pritom loďka posunie? Odpor prostredia neuvažujte.

$$x^* = \sum m_i \vec{r_i}$$

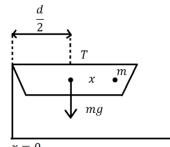
$$\chi^* = \frac{m_0 \frac{d}{2} + md}{m_0 + m}$$

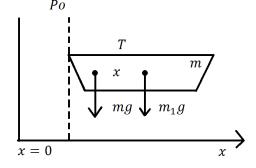
$$\chi^* = \frac{m\Delta x + m_0 \left(\frac{d}{2} + m\Delta x\right)}{m_0 + m}$$

$$x^* = x^*$$

$$\frac{m_0\frac{d}{2}+md}{m_0+m} = \frac{m\Delta x + m_0\left(\frac{d}{2}+m\Delta x\right)}{m_0+m}$$

$$\Delta x = \frac{md}{m_0 + m}$$

3.12 Cez kladku upevnenú na strope miestnosti je prevesené lanko, na koncoch ktorého sú zavesené závažia o hmotnostiach m_1 , m_2 . Vypočítajte zrýchlenie ťažiska sústavy telies za predpokladu, že hmotnosti lanka a kladky sú zanedbateľné a tak isto aj trenie.

$$J\varepsilon = F_2R - F_1R$$

 $hmotnost\ kladky \rightarrow 0 \Rightarrow I = 0$

$$0 = F_2 R - F_1 R$$

$$F_2 = F_1$$

$$m_1 a = -m_1 g + F_1 \implies F_1 = m_1 a + m_1 g$$

$$m_2 a = m_2 g + F_2 \Rightarrow F_2 = m_2 g - m_2 a$$

$$F_1 = F_2$$

$$m_1a + m_1g = m_2g - m_2a$$

$$(m_1 + m_2)a = m_2 - m_1g$$

$$a = \frac{m_2 - m_1}{m_1 + m_2} g$$

$$F_1 = m_2 g - m_2 \frac{m_2 - m_1}{m_1 + m_2} g$$

$$F_1 = m_2 g - m_2 \frac{m_2 - m_1}{m_1 + m_2} g$$

$$F_1 = \frac{m_2^2 g + m_1 m_2 g - m_2^2 g + m_2 m_1 g}{m_1 + m_2}$$

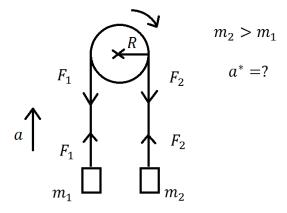
$$F_1 = \frac{2m_1m_2g}{m_1 + m_2} = F_2$$

Súčet vonkajších síl:

 $M\vec{a}^*$

$$(m_1 + m_2)a^* = m_1g + m_2g - 2\frac{2m_1m_2g}{m_1 + m_2}$$

$$a^* = \frac{(m_2 - m_1)^2}{(m_1 + m_2)^2} g$$

X.X Vypočítajte akým **a** sa pohybujú závažia s **m1** > **m2**, zavesené na kladke hmotnosti **M** a upevnené na vodorovnej osi. Polomer kladky je \mathbf{R} a moment síl trenia kladky je \mathbf{M}_{t}

$$J = \frac{1}{2}MR^{2}(valec)$$

$$J\varepsilon = J\frac{a}{R} = F_{1}R - F_{2}R - M_{G}$$

$$m_{1}a = m_{1}g - F_{1}$$

$$m_{2}a = F_{2} - m_{2}g$$

$$m_{1}aR + m_{2}aR = m_{1}gR - F_{1}R + F_{2}R - m_{2}gR$$

$$F_{1}R - F_{2}R = m_{1}gR - m_{2}gR - m_{1}aR - m_{2}aR$$

$$\frac{1}{2}MR^{2}\frac{a}{R} = m_{1}gR - m_{2}gR - m_{1}aR - m_{2}aR - Mt$$

$$\frac{1}{2}MR^{2}\frac{a}{R} = \frac{m_{1}gR - m_{2}gR - Mt}{\frac{1}{2}MR + m_{1}aR + m_{2}aR}$$

$$m_{1} \longrightarrow m_{2}$$

3.16 Na hladkej horizontálnej rovine sa nachádza teleso o hmotnosti *M*, ktoré sa môže pohybovať po vodorovnej rovine bez trenia. Na ňom je položené iné teleso o hmotnosti *m* (obrázok). Tomuto druhému telesu sme udelili v horizontálnej rovine rýchlosť *v*₁. Do akej výšky *H* nad začiatočnú polohu vyletí toto teleso po oddelení sa od telesa *M*. Trenie sa v celej úlohe neuvažuje.

$$m_{1}v_{1} = (M+m)v$$

$$v = \frac{m_{1}v_{1}}{(M+m)}$$

$$\frac{1}{2}m_{1}v_{1} = \frac{1}{2}(M+m)v^{2} + mgH$$

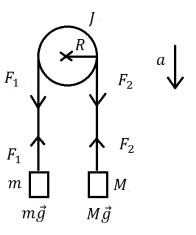
$$\frac{1}{2}m_{1}v_{1} = \frac{1}{2}(M+m)\left(\frac{m_{1}v_{1}}{M+m}\right)^{2} + mgH$$

$$H = \frac{1}{2}\frac{v_{1}^{2}}{g}\left(1 - \frac{m_{1}}{m_{1}+M}\right)$$

$$ZZH$$

4.2 Akými silami je namáhané lano, prevesené cez kladku s polomerom *R* a momentom zotrvačnosti *J* (vzhľadom na jej os otáčania), na konci ktorého sú upevnené bremená s hmotnosťami *m* a *M*, ak sa bremená samovoľne pohybujú?

$$\begin{split} \varepsilon &= \frac{a}{R} \\ J\varepsilon &= F_2 R - F_1 R \\ ma &= F_1 - mg \\ Ma &= Mg - F_2 \\ J\frac{a}{R} &= F_2 R - F_1 R \\ a &= \frac{F_2 R^2 - F_1 R^2}{J} \\ m\frac{F_2 R^2 - F_1 R^2}{J} &= F_1 - mg \\ M\frac{F_2 R^2 - F_1 R^2}{J} &= Mg - F_2 \\ F_1 &= gm\frac{2M + \frac{J}{R^2}}{\frac{J}{R^2} + m + M} \\ F_2 &= gM\frac{2m + \frac{J}{R^2}}{\frac{J}{R^2} + m + m} \end{split}$$

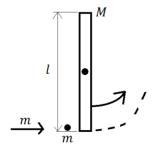
4.4 Aká je uhlová rýchlosť ω homogénnej tenkej tyče, ktorá sa môže otáčať okolo osi kolmej na tyč prechádzajúcej jej ťažiskom, ak v nej uviazne strela s hmotnosťou m vo vzdialenosti l/2 od ťažiska? Strela dopadla rýchlosťou v kolmou na tyč aj os otáčania tyče. Hmotnosť tyče je M a jej dĺžka 2l. Os tyče je kolmá na zem.

$$J_1\omega=(J+J_1)\omega'$$

Moment zotrvačnosti bodu

$$J_{1} = m \left(\frac{l}{2}\right)^{2} \sum m_{i} R_{i\perp}^{2} \frac{l}{2} \equiv R_{i\perp}$$

$$a = \frac{v}{\frac{l}{2}} = \frac{2v}{l}$$

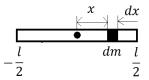

Výpočet - môže byť aj samostatný príklad

$$J = \int x^2 dm$$

$$dm = \lambda dx = \frac{M}{I} dx$$

$$J = \frac{M}{l} \int_{-\frac{l}{2}}^{\frac{l}{2}} x^2 dx = \frac{M}{l} \left[\frac{x^3}{3} \right]_{-\frac{l}{2}}^{\frac{l}{2}} = \frac{M}{3l} \left[\frac{l^3}{3} - \left(-\frac{l^3}{8} \right) \right] = \frac{1}{2} M l^2$$

$$m\left(\frac{l}{2}\right)^2 \frac{2v}{l} = \left(\frac{1}{12}Ml^2 + m\left(\frac{l}{2}\right)^2\right)\omega'$$

$$m\frac{l^2}{4}\frac{2v}{l} = \left(\frac{1}{12}Ml^2 + \frac{ml^2}{4}\right)\omega'$$

$$\omega' = \frac{\frac{1}{2}mlv}{\frac{1}{12}Ml^2 + \frac{1}{4}ml^2} = \frac{\frac{1}{2}mlv}{\frac{Ml^2 + 3ml^2}{12}} = \frac{6mlv}{Ml^2 + 3ml^2} = \frac{6mv}{Ml + 3ml}$$

$$\omega' = \frac{6mv}{Ml + 3ml}$$

4.20 Nájdite polohu ťažiska homogénneho telesa tvaru tenkej polkruhovej dosky s polomerom R.

$$dS = dy2x$$

$$y = R \sin \alpha$$

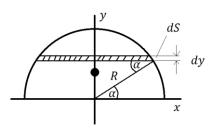
$$x = R \cos \alpha$$

$$y^* = \frac{1}{M} \int y \, dm$$

$$\vec{r}^* = \frac{1}{M} \sum m_i \vec{r}_i \rightarrow \frac{1}{M} \int \vec{r} \, dm \qquad \vec{r} = \vec{x}_i + \vec{y}_i + \vec{z}_i$$

$$-dm \sigma dS = \frac{M}{\frac{1}{2}\pi R^2} 2x dy$$

$$y^* = \frac{1}{M} \int_0^{\frac{\pi}{2}} R \sin \alpha \frac{2M}{\pi R^2} 2R \cos \alpha R \cos \alpha d\alpha = \frac{4R}{\pi} \int_0^{\frac{\pi}{2}} \cos^2 \alpha \sin \alpha d\alpha$$

$$dy = R\cos\alpha\,d\alpha$$

$$\cos \alpha = u$$

$$-\sin \alpha \, d\alpha = du$$
 $u < 1,0 > nové integračné hranice$

$$y^* = \frac{4R}{\pi} \int_1^0 u^2 - du = -\frac{4R}{\pi} \left[\frac{u^3}{3} \right]_1^0 = -\frac{4R}{\pi} \left(-\frac{1}{3} \right) = \frac{4R}{3\pi}$$

4.26 Teleso tvaru tenkého tuhého drôtu ohnutého do tvaru polkružnice s polomerom **R** je zavesené na klinci zatlčenom v stene tak, že stred polkružnice je v kľudovom stave zvislo pod klincom. Ak teleso vychýlime z rovnovážnej polohy, kýva ako fyzikálne kyvadlo. Aká je doba kmitu tohto kyvadla?

$$T = 2\pi \sqrt{\frac{J}{Mgr^*}}$$

J – moment zotrvačnosti vzhľadom na os O

Steinervova veta: $I = I^* + Mr_1^2$

$$J_{S} = J^* + M y^{*2}$$

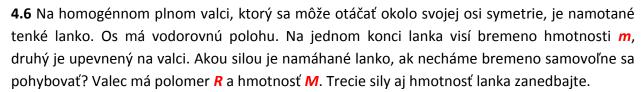
$$J_S = \sum m_i R_{i\perp}^2 = MR^2$$

$$J^* = J_S - My^{*^2} = MR^2 - My^{*^2}$$

$$J_O = J^* + Mr^{*2} = J^* + M(R - y^*)^2$$

$$J_0 = MR^2 - My^{*2} + MR^2 - 2MRy^* + My^{*2} = 2MR^2 - 2MRy^* = 2MR(R - y^*) = 2MRr^*$$

$$T = 2\pi \sqrt{\frac{J_O}{Mgr^*}} = 2\pi \sqrt{\frac{2MRr^*}{Mgr^*}} = 2\pi \sqrt{\frac{2R}{g}}$$

$$J = \frac{1}{2}MR^{2}(valec)$$

$$J\varepsilon = FR$$

$$\varepsilon = \frac{a}{R}$$

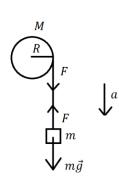
$$ma = mg - F$$

$$\frac{1}{2}MR^{2}\frac{a}{R} = FR$$

$$\frac{1}{2}MRa = FR$$

$$\frac{1}{2}Ma = F \qquad a = \frac{2F}{M}$$

$$ma = mg - F$$

$$m\frac{2F}{M} = mg - F$$

$$m\frac{2F}{M} + F = mg$$

$$2Fm + FM = Mmg$$

$$F = \frac{Mmg}{2m+M}$$

4.17 Valec a guľa tej istej hmotnosti a polomeru mali v spodnej časti naklonenej roviny s uhlom sklonu α rovnakú začiatočnú rýchlosť ν . Ktoré z telies sa po naklonenej rovine smerom nahor dokotúľa ďalej? O aký dráhový úsek?

$$\frac{h}{s} = \sin \alpha$$

 $h = s \sin \alpha$

1 = valec

2 = gul'a

$$E_{k_1} = \frac{1}{2}mv^2 + \frac{1}{2}J_1^*\omega^2$$

$$J_1^* = \frac{1}{2}MR^2$$

$$\omega = \frac{v}{R}$$

$$E_{k_1} = \frac{1}{2}mv^2 + \frac{1}{2}\frac{1}{2}MR^2\frac{v^2}{R^2} = \frac{3}{4}mv^2$$

$$E_{k_2} = \frac{7}{10} mv^2$$
 pozri prednásku

$$\frac{3}{4}mv^2 > \frac{7}{10}mv^2$$

ZZE

$$Mgh_1 = \frac{3}{4}mv^2$$

$$Mgs_1 \sin \alpha = \frac{3}{4}mv^2$$

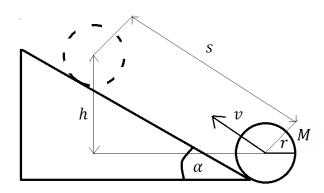
$$S_1 = \frac{3mv^2}{4g\sin\alpha}$$

$$Mgh_2 = \frac{7}{10}mv^2$$

$$Mgs_2\sin\alpha = \frac{7}{10}mv^2$$

$$s_2 = \frac{7v^2}{10g\sin\alpha}$$

$$S_1 - S_2 = \frac{v^2}{g \sin \alpha} \left(\frac{3}{4} - \frac{7}{10} \right) = \frac{v^2}{20g \sin \alpha}$$

4.18 Koleso upevnené závesným lankom na hriadeli s polomerom **R** sa môže (bez trenia) pohybovať vo zvislej rovine do hĺbky **I**. Za aký čas sa vráti do hornej polohy? (Moment zotrvačnosti kolesa na hriadeli vzhľadom na os prechádzajúcu ťažiskom je **J**, hmotnosť kolesa je **m**.)

$$mgl = \frac{1}{2}mv^{2} + \frac{1}{2}J\omega^{2} + mgy$$

$$0 = \frac{1}{2}m2v\frac{dv}{dt} + \frac{1}{2}J\frac{1}{R^{2}}2v\frac{dv}{dt} + mg\frac{dy}{dt}$$

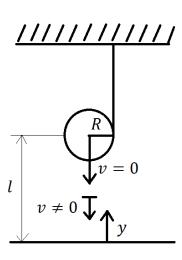
$$0 = ma\frac{J}{R^{2}}a - mg$$

$$mg = a\left(m + \frac{J}{R^{2}}\right) \qquad a = \frac{mgR^{2}}{mR^{2} + J}$$

$$l = \frac{1}{2}at_{1}^{2}$$

$$t_{1} = \sqrt{\frac{2l}{a}} = \sqrt{\frac{2l(mR^{2} + J)}{mgR^{2}}}$$

$$t = 2t_{1} = \sqrt{\frac{8l(mR^{2} + J)}{mgR^{2}}}$$

5.13 Silová konštanta pružiny je k. Aká je hmotnosť zaveseného telesa, ktorá kmitá s amplitúdou A?

(?)prechádza rýchlosťou v_m

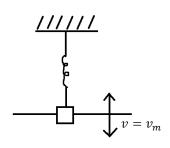
$$\vec{F} = -k\vec{v}$$

$$E_k = \frac{1}{2}mv_m^2 \quad E_p = 0$$

$$E_p = \frac{1}{2}kA^2 \quad E_k = 0$$

$$\frac{1}{2}mv_m^2 = \frac{1}{2}kA^2$$

$$m = \frac{kA^2}{v_m^2}$$

5.14 Keď zväčšíme hmotnosť (??) telesa na pružine o hmotnosť Δm , doba kmitu sa zdvojnásobí. Aká bola pôvodná hmotnosť telesa?

$$T = 2\pi \sqrt{\frac{m_0}{k}}$$

$$2T = 2T$$

$$2\pi \sqrt{\frac{m_0 + \Delta m}{k}} = 4\pi \sqrt{\frac{m_0}{k}} /: 2\pi /()^2$$

$$2T = 4\pi \sqrt{\frac{m_0}{k}} = 4\pi \sqrt{\frac{m_0}{k}} /: 2\pi /()^2$$

$$m_0 + \Delta m = 4\frac{m_0}{k} /: k /-m_0$$

$$m_0 = \frac{\Delta m}{3}$$

5.17 Pri pomalom natiahnutí pružiny o s vykonáme prácu W. Akú periódu budú mať kmity, ak na pružinu zavesíme m?

$$W = E = \frac{1}{2}ks^{2}$$

$$k = \frac{2W}{s^{2}}$$

$$T = 2\pi \sqrt{\frac{m}{k}} = 2\pi \sqrt{\frac{ms^{2}}{2W}}$$

5.18 Teleso zavesené na pružine vykoná za minútu N kmitov. Aké predĺženie pružiny pôsobí teleso v rovnovážnej polohe?

$$f = \frac{1}{T} = \frac{N}{60}$$

$$F = G$$

$$k\Delta l = mg$$

$$\Delta l = \frac{mg}{k}$$

$$T=2\pi\sqrt{\frac{m}{k}}$$

$$\frac{60}{N} = 2\pi \sqrt{\frac{m}{k}}$$

$$k = 4\pi^2 \left(\frac{60}{N}\right)^2 m$$

$$\Delta l = \frac{mg}{4\pi^2 \left(\frac{60}{N}\right)^2 m} = \frac{g}{4\pi^2} \left(\frac{N}{60}\right)^2$$

5.19 Hmotný bod s hmotnosťou m koná harmonický pohyb po úsečke podľa vzťahu $x = sin\left(\omega t + \frac{\pi}{4}\right)$

- a) Nájdite max. silu, ktorá pôsobí na bod
- b) Celkovú energiu kmit. Bodu
- c) Max. rýchlosť

$$\omega^2 = \frac{k}{m} \qquad \omega = \frac{2\pi}{T} \qquad k = m\omega^2$$

$$F_{max} = x_{max} \equiv A \qquad E = \frac{1}{2}m\omega^2A^2$$

$$max. sila = \qquad E = \frac{1}{2}mv_{max}^2 \qquad v rovnovážnej polohe$$

$$sila ktorá pôsobí pri max. výchylke$$

$$F_{max} = kA \qquad \frac{1}{2}mv_{max}^2 = \frac{1}{2}kA^2 = \frac{1}{2}m\omega^2A^2$$

$$v_{max} = \omega A$$

- **5.21** Teleso s hmotnosťou m je pripevnené na pružinu. Silová konštanta: k . Teleso vykoná harmonický pohyb amplitúdou A. Vypočítajte:
 - 1) Max. hodnotu veľkosti rýchlosti a veľkosti zrýchlenia
 - 2) Čas, za ktorý prejde z rovnovážnej polohy do polohy veľkosti x

$$x = A \sin \omega t$$
 $\omega = \sqrt{\frac{k}{m}}$

$$x = A \sin \sqrt{\frac{k}{m}} t$$

$$v = \frac{dx}{dt} = A\sqrt{\frac{k}{m}}\cos\sqrt{\frac{k}{m}}t$$

$$v = v_{max} ak \cos () = 1$$

$$v_{max} = A\sqrt{\frac{k}{m}}$$

$$a = \frac{dv}{dt} = A\sqrt{\frac{k}{m}} \left(-\sqrt{\frac{k}{m}}\right) \sin\sqrt{\frac{k}{m}} t$$

$$sin() = 1$$

$$a = a_{max} = A \frac{k}{m} \qquad A\omega^2$$

$$x = A \sin \sqrt{\frac{k}{m}} t \qquad arcsin \frac{x}{A} = \sqrt{\frac{k}{m}} t$$

$$t = \sqrt{\frac{m}{k}} \arcsin \frac{x}{A}$$

6.5 Drevený valec je ponorený vo vode do 2/3 svojej výšky. Akú prácu W treba vykonať na vytiahnutie valca z vody? Polomer podstavy valca je r výška h, hustota vody ρ .

$$F = mg - F_{valec}$$

$$F_{valec} = V \rho g = \pi r^2 y \rho g$$

$$m = \rho' V$$

$$\rho' = \frac{2}{3}\rho$$

$$m = \pi r^2 h^{\frac{2}{3}} \rho$$

$$F = \frac{2}{3}\pi r^2 h \rho g - \pi r^2 y \rho g$$

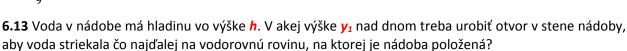
$$W = \int_0^{\frac{2}{3}h} F \, dy = \int_0^{\frac{2}{3}h} \left[\frac{2}{3} \pi r^2 h \rho g - \pi r^2 y \rho g \right] \, dy =$$

$$= \frac{2}{3}\pi r^2 h \rho g \int_0^{\frac{2}{3}h} dy - \pi r^2 \rho g \int_0^{\frac{2}{3}h} y dy =$$

$$= \frac{2}{3}\pi r^2 h \rho g[y]_0^{\frac{2}{3}h} - \pi r^2 \rho g\left[\frac{y^2}{2}\right]_0^{\frac{2}{3}h} =$$

$$= \frac{4}{9}\pi r^2 h^2 \rho g - \pi r^2 \rho g \frac{1}{2} \frac{4h^2}{9} = \frac{4}{9}\pi r^2 h^2 \rho g \left(\frac{4}{9} - \frac{4}{18}\right)$$

$$W = \frac{2}{9}\pi r^2 h^2 \rho g$$

Výtoková rýchlosť (Toricelli)

$$v = \sqrt{2gH} = \sqrt{2g(h - y)}$$

$$y = \frac{1}{2}gt^2$$
 $t = \sqrt{\frac{2y}{g}}$ doba dopadu

$$x = vt = \sqrt{2g(h - y)} \sqrt{\frac{2y}{g}}$$

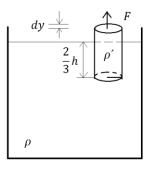
$$x = \sqrt{4(h-y)y}$$

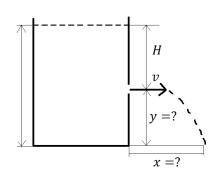
$$x \rightarrow x_{max}$$

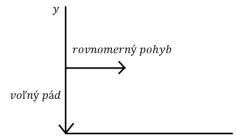
$$(h - y)y \rightarrow max$$

$$\frac{d}{dy}(hy - y^2) = h - 2y = 0$$

$$y = \frac{h}{2}$$

6.14 Nádoba valcovitého tvaru má v stene dva otvory umiestnené nad sebou vo výškach h_1 a h_2 od dna. V akej výške má byť hladina kvapaliny nad dnom nádoby, aby kvapalina striekala z obidvoch otvorov do rovnakej vzdialenosti na vodorovnú rovinu, na ktorej je nádoba položená?

$$v_2 = \sqrt{2g(h - h_2)}$$

$$v_1 = \sqrt{2g(h - h_1)}$$

$$h_1 = \frac{1}{2}gt_1^2$$
 $t_1 = \sqrt{\frac{2h_1}{g}}$

$$h_2 = \frac{1}{2}gt_2^2$$
 $t_2 = \sqrt{\frac{2h_2}{g}}$

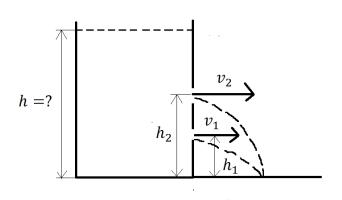
$$x = v_1 t_1 = v_2 t_2$$

$$\sqrt{2g(h-h_1)\frac{2h_1}{g}} = \sqrt{2g(h-h_2)\frac{2h_2}{g}}$$

$$(h - h_1)h_1 = (h - h_2)h_2$$

$$(hh_1 - h_1^2) = (hh_2 - h_2^2)$$

$$h = h_1 + h_2$$

6.17 Na dne valcovitej nádoby je kruhový otvor s priemerom **d**. Priemer nádoby je **D**. Nájdite závislosť rýchlosti **v**, ktorou klesá hladina vody v nádobe, od výšky **h** hladiny nad dnom. Vypočítajte číselnú hodnotu tejto rýchlosti pre **h**. Vodu považujte za ideálnu kvapalinu.

$$S_1v_1 = S_2v_2$$

$$\pi \frac{D^2}{4} v_1 = \pi \frac{d^2}{4} v_2$$

$$v_2 = v_1 \frac{D^2}{d^2}$$

$$v_1 = v_1(h) = ?$$

Bernoulliho rovnica:
$$\frac{1}{2}\rho v_1^2 + \rho gh + b = b +$$

$$\frac{1}{2}\rho v_{2}^{2}$$

$$\frac{1}{2}\rho v_1^2 + \rho g h + b = b + \frac{1}{2}\rho v_1^2 \frac{D^4}{d^4} / -b / \frac{2}{\rho}$$

$$v_1^2 + 2gh = v_1^2 \frac{D^4}{d^4}$$

$$v_1^2 - v_1^2 \frac{D^4}{d^4} = -2gh$$

$$h = ?$$

$$\downarrow v_1$$

$$\downarrow v_2$$

$$S_1$$

$$\downarrow v_2$$

$$S_2$$

$$v_1^2(1-$$

$$\frac{D^4}{d^4} = -2gh$$

$$v_1^2 = \frac{-2gh}{\frac{d^4 - D^4}{d^4}}$$

$$v_1^2 = \frac{d^4 2gh}{D^4 - d^4}$$

$$v_1 = d^2 \sqrt{\frac{2gh}{D^4 - d^4}}$$